

"כָּל הַמְּכָאוֹב וְכָל הָאֱהָבָה" (דורית צמרת)

התכנסות לציון יום השנה השני ל-7.10

בחלוף פרק זמן של שנתיים מאז ה-7.10, ובעוד המערכה נמשכת, נציע לעצור ולייחד זמן להתכנסות קהילתית: לתת מקום לכאב ולאובדן, להרגיש את היחד בתוך האבל והזיכרון, הגבורה והתקווה. להתכנסות שני חלקים:

"כל המכאוב" – שבו ניתן מקום לשכול והאובדן, לכאב ולהרס.

"כל האהבה" – שבו ננכיח נחמה, ריפוי, תקווה ותקומה.

נמליץ לייחד מקום לסיפורים וחוויות אישיות מיום השבעה באוקטובר, ובעקבותיו. אין הכרח לעשות את המהלך כולו; ומומלץ בחום לצרף נגן. ית לליווי השירה.

שנתיים מאז האסון הגדול. ליבנו קרוע. הטקס הוא מרחב המבַּפָּה את החיים שהיו ואינם עוד, אותנו שהשתנינו, יחד עם נתינת מקום לעוצמה ולתקווה.

צוות המדרשה באורנים – החלוץ

שירים נוספים שניתן לשלב בהתכנסות:

- הביתה | אהוד מנור, יאיר קלינגר
- תחזור | עידן רייכל ואבי אוחיון
- כשהלב בוכה | יוסי גיספון, שמואל אלבז
- חופים הם לפעמים | נתן יונתן, נחום היימן
- הימים שעוד נכוננו לנו | עידית פאנק, חנן יובל
- בגלל הרוח | מיכה שטרית, לאה שבת
- בימים שיעברו עלינו | אביב בכר, הדס קליינמן וצח דרורי
- רקמה אנושית | מוטי המר
- שיר המעלות | תהילים קבא, מוש בן ארי
- שער הרחמים | מאיר בנאי
- יש לי סיכוי | אביתר בנאי
- מחכה | ריטה, עידן רייכל
- מילה טובה | יעקב גלעד, יהודית רביץ
- כשתבוא | אהוד מנור, בועז שרעבי

שירה:

הליכה לקיסריה

חנה סנש, דוד זהבי

אלי, אלי, שלא יגמר לעולם
החול והים,
רשרוש של המים,
ברק השמים,
תפלת האדם

הצעה להנחיה – דברי פתיחה:

ההתכנסות היא הזמנה לציין יחד נקודה בזמן, לעשות מקום לכאב ולאבל ומקום לבנייה ולעמיד.
נתייחד עם הנשים והאנשים, הבתים והקהילות שנפגעו,
וניתן מקום גם לרעד; וגם לכוחות התקווה שנמצאים בלבבות של כולנו.

"כל המכאוב"

קריאה:

תני לצער את כל המרחב וההגנה הנחוצים להם בתוכך, משום שאם כל אחד ישא את היגון שלו בכנות ובאומץ, הצער שכעת ממלא את העולם - ישפך. אבל אם אין לצער מרחב מוגן... אין מילים שידעו לתאר את גודל הכאב. ואולי רק השירה תתן לדמעות לזלוג מעומק השבר, אל הים הגדול.
(אתי הילסום)

מנחה:

ניקח דקת דומיה להתייחד ולזכור את החיים שנפגעו, היו, ומסרו את נפשם ביום הכואב הזה.

דקת דומייה

מנחה:

מוזמנים ומוזמנות להדליק נר זיכרון עבור מי שנפגעו, נרצחו ואינם איתנו היום - ולומר שם של אדם, ישוב או קהילה שהיינו רוצים ורוצות להזכיר
אם יש אנשים ונשים מהקהילה, שנפלו ב- 7.10 שקשורים לקהילה נקרא בשמם ונספר עליהם

הדלקת נרות זכרון ונשמה

יזכור | נוסח ישראלי, מכון שיטים

יזכור עם ישראל את הנשמות הטהורות של בניו ובנותיו, הנאמנים והאמיצים, אנשי העבודה והשלום, קרבנות טבח השבת השחורה תשפ"ד.

נזכר את הנרצחות והנרצחים בבתיהם, בקבוצים, במושבים ובערים בחבל עוטף עזה, שנפרצו ונכבשו בידי אויב אכזר וחסר רחמים.

את האם האוחזת בשארית כוחותיה בידית דלת הפתח לגונן על משפחתה מפני המזיד שמנגד.

את האב המשליף את ילדיו מחלון ביתם הבווער ומזנק אחריהם וסופג בגופו את קליעי העופרת.

את הרעים הנמלטים בשדה מפני המרצחים ומפלט אין.

נזכר את אמיצי הלב וברי הלבב שנחלצו להגנת הישובים.

את הלוחמות והלוחמים בכתות הכוננות, פקוחי העינים, שקדמו פני אויב בנשקם הדל והשליכו נפשם מנגד.

את החילול והחילים במצבי הגדר, שלחמו בעז, מעטים מול רבים, ונפלו חלל.

את אנשי כוחות החלוצי וההצלה, שרות הבטחון הכללי, המשטרה וצבא ההגנה לישראל, שחשו מרחבי הארץ לעזרת אחיהם המתקפים וכרעו בשדה הקטל.

נזכר את קרבנות הטרור ביושבי הנגב המערבי ובפזורה הבדואית, שנה אחר שנה, ועד ליום הזה.

את כל יושבי הספר, את האזרח והחיל, הזר, הגר והתושב, שבגופם היו לנו לגבול.

יזכר ישראל ויתברר בזרעו ויאבל על זיו העלומים וחקדת-הגבורה וקדשת-הרצון ומסירות-הנפש אשר נספו במערכה הכבדה. יהיו חללי השבת השחורה חתומים בלב ישראל לדור דור.

נאמץ אל לבנו את החיים, שורדי התפת ונצולי מעשי הזעזע.

את החטופות והחטופים הכלואים במרתפי עזה ואת הנעדרים שגורלם עוד לא נודע.

את הקשישה והחיל, את הילד והנערה, את בני המשפחה שנשבו ונחדיו, את האם ללא עולליה ואת התינוק ללא הוריו.

הנה נשואות עיניהם אלינו, ואל דמי לנו עדי ושובו לגבולם.

נאמץ אל לבנו את הילדות והילדים שגדלו בצל הר געש ונקלעו לתפת המתפרצת.

את הפצועות והפצועים בגוף ובנפש.

את החרדים לשלום וקיריהם החטופים והנעדרים.

את היתומות והיתומים, האלמנות והאלמנים, וכל למודי השכול.

את פליטי החרב, קהלות ישראל על אלפיהן, שאלצו לגלות מבתיהם ואין איש יודע אימתי יוכלו לשוב.

אל ישקט ואל ינחם ואל יפוג האבל עד ישוב ישראל וגאל אדמתו השדודה, וישב עליה לבטח ובשלום לדור דור.

נזכור | רינה לבנון

נזכר את אחינו ואת אחיותינו, הנאמנים והנאמנות, האמיצים והאמיצות שאבדנו בתוך אימת המלחמה.

נזכר את העינים הנוצרות, את החבוק החם, את הלב הבוטח, את אלבומי התמונות, את ספורי החיים, את הבתים שנבנו בעמל רב ונשרפו ברגע.

את המשפחות האהבות, את היופי, את התקווה, את העינים המביטות אלינו נבוכה.

תהא נפשן של ההולכות וההולכים מעמנו צרויה בצרור החיים,

וזכרון קשור אלינו בחוט דק של חיים,

כאגדת פרחי בר ומי גשם,

חצבים, שלוליות זהבות, שקדיות,

הרדופים ותות-עץ,

צחוק נשא על טיסת נדנדות,

לב פועם, עדינות וחקמה.

תהא נפשנו קשורה בנפשו, בזכרון עמוק ובהודיה,

ונבחר בחיים.

נזכר

ונבחר בחיים.

ביד הרפה המושטת,

בפס האור הדקיק של השחר,

בגבעול המפציע שוב,

בנשימת האדמה.

שירה:

שירים עד כאן

מילים: נתן יונתן, לחן: נחום היימן

שירים עד כאן הבכי והצחוק קולות האנשים, בוכבי הזמן. השמש והים הלחם, העולם המר והמתוק וכל מה שהיה נשאר וכל מה שהיה נשאר לחיות בתוך השיר.	שירים עד כאן בגבה הפסגה גם האויר מתחיל להיות דליל, אבל לכם ולי עוד נשארו מלים עוד נשארו מלים לזכר איך שהיינו כאן לזכר איך שהיינו כאן כשיסגר הגן.	שירים עד כאן דקה אחר דקה קצרות ואוהבות וכוֹאֲבוֹת, אבל האחרונה סופית וארכה סופית וארכה שעון השמש והחול שעון השמש והחול הגיע עד הקו.	שירים עד כאן נתנה לנו ארכה עד שהזמן שלנו יעצר. היו גשמים ואור מה עוד אפשר לרצות, מה עוד אפשר לרצות יפים ממני וממך יפים ממני וממך האדמה לקחה.
--	--	---	--

קריאה:

כל זה קרה ביום אחד באוקטובר, יום עצוב כל כך. בתוך פחות מעשרים ארבע שעות מדינת ישראל השתנתה ללא הכר. [...] ההיסטוריה דפקה בדלת. מאז השואה לא נרצחו כל כך הרבה יהודים ביום אחד. הארץ התמלאה בהורים ואחים שבולים, באלמנות ויתומים. הרשתות החברתיות התמלאו בפוסטים של אנשים שחיפשו את יקיריהם, מאות אלפי אזרחים מיישובי העוטף ומגבול הצפון נמלטו מבתיהם והפכו פליטים. מתוך אותה קטסטרופה היסטורית איומה שעמדה לכולתנו קמו ועלו לנו גיבורים [...] בתוך האפלה המרה הזו בקעו אלומות של אור. אינספור, אינספור גיבורות וגיבורים שעטו אל לב התופת, סיכנו חייהם ולעיתים אף הקריבו את נפשם למען אחיהם, למען עתיד ילדיהם, למען הסיפור ששמו מדינת ישראל. (מתוך ההקדמה של הספר "יום אחד באוקטובר: ארבעים גיבורים ארבעים סיפורים", מאת יאיר אגמון ואוריה מבורך)

מנחה:

בין זעקה של כאב והלם, לייחול שישונו לחיק ביתם, נקרא תפילה להשבת החטופים, למען כוחות הביטחון, למען הפצועים ולמען והמפונים מביתם. בואו נקרא את התפילה כולנו יחד:

נישא תפילה | הדס רון זריז

נשא תפילה שכל החטופים והחטופה יחזרו הביתה במהרה, בשלום, ברפואת הגוף והנפש,
שהמשפחות יחבקו אותם. בקרוב ובאהבה.
נשא תפילה להחלמת הפצועים והפצועות,
נשא תפילה לכל המשפחות השבולות
לתקוה למרפא, ומזור לכאב הנורא,
נשא תפילה שלא יסבלו ילדים וילדות באף מקום, ושיגדלו במרחב של אהבה ובטחון.
נשא תפילה שכל החילים, החללות וכוחות הבטחון ישונו בריאים ושלמים.
נשא תפילה לשובם המהיר והבטוח הביתה של כל המפנים והמפנות.
נשא תפילה לשלום ולרפואת כל השבוי, הנואב, הדואג והעצוב בכל מקום. מי יתן ויבוא שלום עלינו.

שירה:

נחמה

מילים: רחל שפירא, לחן: נורית הירש

מי שחנה את בערת הקיץ, לבו לבית ופני הנוף ראי לחרדותיו. את מי ישביע את מי ירגיע ועל מה יתפלל עד הסתיו. זה בוז נביט ונתמה שנית אם ראינו נכונה לפעמים אני לפעמים אתה כה זקוקים לנחמה.	מי שצמא לכל מחוה של חסד, אזנו תופסת - איך הקריאות חוצות את הרחוב שואל עדין שואל מאין כן, מאין כוחות לשאב.	ולכאורה עסקנו בשלנו רק בשלנו בלי לבקש גדולות ונצורות. שלוח מופרת וכבר אחרת ואין טעם לכסות כי בפתח נכנסות - התמורות.
---	--	--

שירה:

תמיד יחבו לך

מילים ולחן: לאה שבת

הו ילד כְּשֶׁשָׁקַט
אֲנִי יוֹשֶׁבֶת בְּמַרְפֵּסֶת לְנֶגֶן
מִנְגִּינֹת גַּעְגּוּעַ
הו ילד תִּשְׁתַּדֵּל
לְהִגִּיעַ לְכָאן מֵהָר
כִּכָּה אֲנִי מִבְּקִשְׁתְּ בְּשָׁקַט
כָּל מְטוֹס שֶׁטֶס בְּשָׁמַיִם...

כָּל מְטוֹס שֶׁטֶס בְּשָׁמַיִם
כָּל כּוֹכֵב מֵאִיר בְּעֵינַיִם
מִזְכִּיר לִי אוֹתָךְ
נִחְלִיאֵלִי לִפְנֵי הַגֶּשֶׁם
צְרָצְרִים בְּשָׁעוֹת הָעֶרֶב
תְּמִיד יִחְבּוּ לָךְ

הו ילד עֵבֶר זָמַן
נִסְעֶתָ לְחַפֵּשׁ רְחוֹק מִכָּאן
וְאֲנִי מִחֲכָה לָךְ
הו ילד שְׁלִי בְּעוֹלָם
צְפוֹר אָדָם כְּמוֹ כָּלָם
מִחַפֵּשׁ אֶת הָאֲפָק

עדות

מובאות הצעות לקריאת קטעי עדות. יש אפשרות גם להקרין ראיון עדות וכן להזמין איש או אשה שיספרו מגוף ראשון את סיפורם המשבעה באוקטובר.

קריאה:

גבריאלה ליימברג מירושלים, נחטפה מבית אחותה בניר עוז ושחררה אחרי 53 ימים את ממד הזמן בשבי קשה להסביר וממילא קשה להבין. כל דקה וכל שעה נמתחות לנצח וריק. לזמן אין משמעות או תחושה. ידענו מתי בוקר ומתי לילה כי עקבנו אחרי קריאות המואזין, אבל אין לזה טעם. המשמעות של חלקי היום אבדה בתוך חוסר הוודאות והאימה התמידית שליוותה כל נשימה. כן, יש את היום, אבל האם יהיה מחר? הרי אין לדעת מה יקרה בעוד שנייה.

נילי מרגלית, אחות בוסורוקה, תושבת ניר עוז, שנחטפה עם עשרות מתושבי קיבוצה. במשך 50 ימים ולילות, עד ששחררה, טיפלה בחבריה במנהרות החמאס:

באיזשהו שלב הגיע מד לחץ דם, אז השתמשתי במדידות האלה כדי להראות להם כמה דחוף שיגיעו התרופות. היתה לי חפיסה אחת של אנטיביוטיקה והחלטתי שאני נותנת אותה לתמי (מצגר) כי הפצעים שלה הזדהמו, אך זה לא עזר. ראיתי בארון דבש. עשיתי חבישת דבש וזה עבד, זה היה כמו קסם. כשאזלו התרופות התרעתי שאני חייבת תרופות, ואני מתקשת, הפחדתי 'מה, אתה רוצה שהוא ימות לך עכשיו?' הם התעצבנו עלי למה אני הולכת לבכירים ואומרת שחסרות תרופות. אני כבר 12 שנים אחות, זה חלק משמעותי בזהות שלי – לעזור לאנשים ולטפל באנשים. המקצוע הזה שמר עלי. (תמלול מהראיון שנערך איתה בתוכנית "עובדה" קשת 12)

מנחה:

אנחנו עומדים בפעמים לנוכח הגבורה והאומץ, התושיה והרוח של האנשים שחוו על בשרם את מאורעות השבעה באוקטובר - אזרחים, אזרחיות ואנשי ונשות כוחות הבטחון. העדות ששמענו מעצבת אותנו כקהילה נושאת זכרון. החזקת הסיפור המשותף יש בכוחה לזכור ויש בכוחה גם להתחיל את תהליך הריפוי.

קריאה:

הותר לפרסום | דעאל רודריגז גארסיה

הִתֵּר לְפָרְסוֹם
כִּי לִבְנוּ נִשְׁפָּר.
וּבְמִסְתָּרִים
בְּחֻדְרִים רִיקִים
רָבּוֹת יָבּוֹת
נִחְנָקוֹת בְּלִי קוֹל.
הִתֵּר לְפָרְסוֹם
כִּי דָמְנוּ הִתֵּר.
וּנְבַזְנוּ בְּאִפְלָה
מִן הִיָּקָר מְכֹל יָקָר.
כִּבֵּר הִתֵּר לְפָרְסוֹם
כִּי זִיווּ הַקְּסוֹם הַמְּבַהֵיק
מִפְּנֵי זֶה שְׁאֵהֲבֵנוּ, כִּבֵּה.
אָבֵל תַּחַת אוֹתָהּ אֲדָמָה
כִּבֵּר מִנְּצַח עֲקָשָׁן
מִשְׁרִישׁ עַד אֵין קֶץ
וְנִלְפָת אֵהֲבָה.

קריאה:

נדבך גלויות | עדי לבנה לוגר

אולי תשלח איזו גלויה
מפעם לפעם
אחת כזו המתארת את הנוף
הנשקף מן הענן.
לאט, אני אקרא מילותי
אתענג,
אקלף בזהירות אחר כך
את הבול
למזכרת.

שירה:

על הדבש ועל העוקץ

מילים ולחן: נעמי שמר

על הדבש ועל העוקץ,
על המר והמתוק,
על בתנו התינקת
שמר אלי הטוב.
על האש המבערת,
על המים הזכים,
על האיש השב הביתה
מן המרחקים.

על כל אלה, על כל אלה,
שמר נא לי אלי הטוב.
על הדבש ועל העוקץ,
על המר והמתוק.
אל נא תעקר נטוע,
אל תשכח את התקוה
השיבני ואשובה
אל הארץ הטובה.

שמר אלי על זה הבית,
על הגן, על החומה,
מיגון, מפחד פתע
וממלחמה.
שמר על המעט שיש לי,
על האור ועל הטף
על הפרי שלא הבשיל עוד
ושנאסף.
על כל אלה...

מרשרש אילן ברוח,
מרחוק נושר בוכב,
משאלות לבי בחשך
נרשמות עכשו.
אנא, שמר לי על כל אלה
ועל אהובי נפשי,
על השקט, על הבכי
ועל זה השיר.
על כל אלה...

מנחה:

הזמן שעובר מקפל בתוכו את מורכבות הכאב והאובדן, הטבע מתחדש והעולם ממשיך להסתובב, מעין תקופה של בין השמשות.

קריאה:

ענת חן

*

מבעד למסך רטב של
דמעות, עדין לא
החלטתי אם אני בועסת
על העת והים שהם
ממשויכים,
או שאני מודה להם.

שירה:

האמנם

מילים: לאה גולדברג, לחן: חיים ברקני

האמנם עוד יבואו ימים בסליחה ובחסד,
ותלכי בשדה, ותלכי בו כהלך התם,
ומחשוף כף-רגלך ילטף בעלי האספסת,
או שלפי-שבלים ידקרוך ותמתק דקירתם.

ונשמתי את ריחו של התלם נשם ורגע,
וראיתי את השמש בראי-השלולית הזהב,
ופשוטים הדברים וחיים, ומתר בם לנגע,
ומתר, ומתר לאהב.

את תלכי בשדה. לבדך. לא נצרכת בלהט
השרפות, בדרכים שסמרו מאימה ומדם.
ובישר-ללב שוב תהיי ענוה ונכנעת
כאחד הדשאים, כאחד האדם.

או מטר ושיגף בעדת טפותיו הדופקת
על כתפיו, חזף, צוארו, וראשו רענן.
ותלכי בשדה הרטב ורחב כף השקט
כאור בשולי הענן.

שירה:

החיטה צומחת שוב

מילים: דורית צמרת, לחן: חיים ברקני

שדות שפוכים הרחק מאפק ועד סוף
וחרובים וזית וגלבע -
ואל ערב העמק באסף
ביפי שעוד לא היה כמוהו.

זה לא אותו העמק, זה לא אותו הבית
אתם אינכם ולא תוכלו לשוב
השביל עם השדרה, ובשמים עיט
אך החטה צומחת שוב

הן זה אותו העמק, הן זה אותו הבית
אבל אתם הן לא תוכלו לשוב
ואיך קרה, ואיך קרה ואיך קורה עדין
שהחטה צומחת שוב?
ואיך קרה, ואיך קרה ואיך קורה עדין
שהחטה, כן, החטה צומחת שוב?

מן העפר המר העירויות עולות
ועל הדשא ילד וכלבו
מואר החדר ויורדים לילות
על מה שבו ומה שבלבו

זה לא אותו העמק...

וכל מה שהיה אולי יהיה לעד
זרח השמש שוב השמש בא
עוד השירים שרים, אך איך יגד
כל המכאוב וכל האהבה.

"וכל האהבה"

קריאה:

יום טוב | טל שביט

אני רוצה לנהל את כל החמ"לים
לשנע את כל הציודים
אני רוצה לטפל בכל הילדים
של האמהות היחדניות
ושאינו

אני רוצה להפך עצמי לוסטים
עבור כל הנלחמים
ולכפות מגנות מעל ראשיהן
של כל הילדות
בלו.

לתמוך בכל המשפחות
המפנות
הנשברות
המרסקות.

להשיב את כל האבדות
להחזיר את כל החטופות
אני רוצה לאסוף את כל התרומות
ולהביאן ליעדן.

להעביר את כל ההודעות
להכין את כל הכריכים
לרצות את כל המאמצים.

אבל ביום טוב
אני מצליחה

לפעמים
לנשם

לפעמים
לשתות

לפעמים
להתקשר לאהובים ואהובות.

ביום טוב
אני מצליחה

לפעמים
לבכות.

מנחה:

בשיר קראנו על הרצון לתת ולהיות שותפים ועל הכוחות שלעיתים קיימים ולעיתים חסרים. בקהילה יש כוחות רבים ושונים. מה מקור הכח שלכם? מוזמנות ומוזמנים לשתף במילה

שירה:

כולנו זקוקים לחסד

מילים: נתן זך, לחן: אילן וירצברג

בְּלֵנוּ רוֹצִים לְאֶהֱב,
בְּלֵנוּ רוֹצִים לְשִׂמְחָה,
כְּדֵי שְׂיִהְיֶה לָנוּ טוֹב,
כְּדֵי שְׂיִהְיֶה לָנוּ בְּחַיִּים,
כְּמוֹ שְׂמֵשׁ שְׂזוֹרְחַת
כְּמוֹ צֶל אֲשֶׁר נוֹפֵל,
בוֹאִי וְאֶרְאֶה לְךָ מְקוֹם
שֶׁבּוֹ עוֹד אֶפְשֶׁר לְחַלֵּם.

בְּלֵנוּ רוֹצִים לְתֵת,
רַק מְעֻטִים יוֹדְעִים אֵיךְ,
צָרִיךְ לְלַמֵּד כְּעֵת
שֶׁהָאֲשֶׁר לֹא מְחַיֶּה,
שְׂמֵחָה שְׂנֵתָן אִי-פְעַם
לֹא יִלְקַח לְעוֹלָם,
שְׂנֵי־שָׁלֹשׁ לְכָל זֶה טַעַם
גַּם כְּשֶׁהֵטַעַם תָּם,
בוֹאִי וְאֶרְאֶה לְךָ מְקוֹם
שֶׁבּוֹ עוֹד מְאִיר אוֹר יוֹם.

בְּלֵנוּ זְקוּקִים לְחֶסֶד,
בְּלֵנוּ זְקוּקִים לְמִגֵּעַ,
לְרֶכֶשׁ חָם לֹא בְּכֶסֶף
לְרֶכֶשׁ מִתּוֹךְ מִגֵּעַ,
לְתֵת בְּלִי לְרִצּוֹת לְקַחַת
וְלֹא מִתּוֹךְ הֶרְגֵל
כְּמוֹ שְׂמֵשׁ שְׂזוֹרְחַת
כְּמוֹ צֶל אֲשֶׁר נוֹפֵל,
בוֹאִי וְאֶרְאֶה לְךָ מְקוֹם
שֶׁבּוֹ עוֹד אֶפְשֶׁר לְנַשֵּׁם.

קריאה:

הימים ימים של שבר מתמשך. כבר לא שומעים את המפץ הגדול, אלא את רסיסי הלב המתפורר נופלים כמעט חרישית אל רצפת נפשנו.... נותר לנו רק דבר אחד שאינו נותן לנו להיכנע – והוא הערכים שלנו. על כוחם של הערכים לשנות מציאות אני רוצה לדבר, וליתר דיוק, על כך שהערכים שלנו הם התוויות לפעולה שתהפוך את העולם לראוי יותר. [...] תפיסת הערכים כתכנית פעולה מחלצת מן השבר דרך קריאתה לצאת למלאכת התיקון. מול לחישותיו של דחף המוות המפתה אל החידלון והיאוש, מתייצבים הערכים כצו 8 פנימי שמשגר אותנו לפעול כסוכני הטוב בעולמנו. הערכים שלנו, האידיאלים שלנו, הם ציווי פנימי שאין אפשרות להתפשר עליו. אולי זה קידוש השם החילוני – השם שאנחנו נותנים לחיים ראויים – ראיית האחר, אחריות, אמת, הימנעות מאלימות מיותרת, הבחנה בין טוב לרע, צניעות וספק כהגנות מפני יוהרה ועיוורון, הכרה באשמה וחתירה לתיקון – אלה ועוד אינם בגדר אפשרויות. הם בגדר שמות מקודשים שעבורם נלחמים בכל הכוח, זועקים אותם ברחובות, מלמדים אותם, כותבים עליהם, מפגינים ונאמים וצועדים בתהלוכות וכותבים פוסטים ומדברים עם כל אדם. (מירב רוט)

קריאה:

אנחנו, העדים של המציאות הזו, מספרי הסיפורים שלה – אנחנו שומרי הזיכרון. אנחנו אלה שנחבר את חלקי הפאזל הזה. האופן שבו נעצב את העלילה ונשמר את הסיפור בתוכנו, הוא שיכריע אם נוכל להיוולד מחדש כאומה, אומה חזקה יותר, בטוחה יותר וסולידרית יותר. לא כזו שמושגת על אימה, אלא על חוסן. באשליה שבה היינו, שכחנו שאנו שותפים ל"ברית גורל". ודאי שלא היינו בשלים לחשוב על ייעוד משותף. אחרי כ"ב בתשרי, 7 באוקטובר, שני הפרמטרים הללו לא יוכלו עוד להיזנח. [...] חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא מבארי. מכפר עזה. משדרות. מאופקים. לזכור ולא לשכוח עד ליום אחרון. לא כדי להזין את הפחד – להפך, כדי לכונן את התקווה. עוד יישבו זקנים וזקנות במדשאות בארי, ורחובות העיר שדרות ימלאו ילדים וילדות משחקים. הבתים השרופים ייצבעו מחדש, הנירים ייחרשו והעגבניות ייקטפו. האיום הקיומי יוסר. זוהי לא נבואת נחמה, זוהי תוכנית עבודה. (חן ארצי סרור - מתוך הטור ב"מוסף לשבת", ידיעות אחרונות, אוקטובר 2023)

שירה:

אני מאמין

מילים: שאול טשרניחובסקי, לחן: טוביה שלונסקי

אֲמִינָה גַם בְּעֵתִיד,
אֶף אִם יִרְחַק זֶה הַיּוֹם,
אֶךְ בּוֹא יָבוֹא – יִשְׂאוּ שְׁלוֹם
אֶז וּבְרַכָּה לְאֵם מְלֵאָם.

רוּחוֹ יִשְׁלִיךְ בְּבִלִי-הַבֵּל,
יְרוּמְמוּ בְּמִתִּי-עַל;
לֹא בְרַעַב יָמוּת עֶבֶד,
דָּרוֹר – לְנַפְשִׁי, פֶּת – לְדָל.

שִׁחְקִי, שִׁחְקִי עַל הַחֲלוּמוֹת,
זוֹ אֲנִי הַחֹלֵם שָׁח.
שִׁחְקִי כִּי בְּאֶדָם אֲמִין,
כִּי עוֹדֵנִי מֵאֲמִין בְּךָ.

שִׁחְקִי כִּי גַם בְּרַעוֹת אֲמִין,
אֲמִין, כִּי עוֹד אֶמְצָא לָב,
לָב תְּקוּמָתִי גַם תְּקוּמָתוֹ,
יְחוּשׁ אֲשֶׁר, יְבִין בְּאֵב.

כִּי עוֹד נִפְנְשֵׁי דָרוֹר שׂוֹאֶפֶת
לֹא מְכַרְתִּיהָ לְעֵגֶל-פֶּז,
כִּי עוֹד אֲמִין גַּם בְּאֶדָם,
גַּם בְּרוּחוֹ, רוּחַ עֵז.

קריאה:

מהי תקווה?

יש בה מקוה: ריכוז משאבי נפש סותרים תהיות ותשוקות מרכזים פנימה, כמו מקוה. מקוה המקוה. אך במילה 'תקווה' מסתתרות האותיות קו"ף ו- ו"ו שהן 'קו'. כלומר דרך. יש בתקווה פריצת מעגלים ללא מוצא. יש בה סלילת דרך. היא מתמודדת עם תהומות. התקווה היא התעוררות שאינה מבכה את החלום. היא איננה חלום שלא יודע להפוך לדרך מציאותית. יש בתקווה משהו תמוה כרופא המטפל בנוטים למות ובמיילד המאמין שהעובר יהיה אדם. יש בתקווה כל שלבי האבל. היא גם יודעת להכחיש גם לכעוס אך גם להאמין בדרך המתעצבת על ידי זיכרון כואב להביא מרפא וחיים. [...] יש בתקווה חלומות של איילות שגם בחושך יודעות לחלום. ולצפות לאיילת השחר [...] נאמץ את התקווה. (מוקי צור, מתוך: דברים שנשא בקהילת קיבוץ עין גב)

שירה:

לו יהי

מילים ולחן: נעמי שמר

עוד יש מפרש לכן באפק מול ענן שחר כבד כל שנבקש לו יהי. ואם בחלונות הערב אור נרות החג רועד כל שנבקש לו יהי.	מה קול ענות אני שומע קול שופר וקול תפים כל שנבקש לו יהי לו תשמע בתוף כל אלה גם תפלה אחת מפי כל שנבקש לו יהי	בתוף שכונה קטנה מוצלת בית קט עם גג אדם כל שנבקש לו יהי. זה סוף הקיץ סוף הדרך תן להם לשוב הלום כל שנבקש לו יהי.	ואם פתאום יזרח מאפל על ראשנו אור כוכב כל שנבקש לו יהי. אז תן שלוח ותן גם כוח לכל אלה שנאהב כל שנבקש לו יהי.
לו יהי, לו יהי אנא - לו יהי כל שנבקש לו יהי.	לו יהי, לו יהי...	לו יהי, לו יהי...	לו יהי, לו יהי...

מנחה:

אהבה היא שם משפחה לביטחון, חמלה, יצירה, אמון, שותפות, ערבות, שמחה, צמיחה שיוצרים ביחד תקווה.

שירה:

יש בי אהבה

מילים ולחן: ארקדי דוכין

בין האפל לנסתר בעולמנו המר אומרים שיש עוד תקוה קוראים לזה אהבה ומחכים לבואה	בין האתמול לעתיד בין האוצר לתחתית אומרים שיש עוד תקוה קוראים לזה אהבה ומחכים לבואה	בין הבלבול לאסון תדעו שיש פתרון קוראים לזה אהבה בין הזיוף לאמת בין כל מה שחיי למת ישנה אהבה	יש בי אהבה והיא תתעורר ותגע יש בי אהבה היא תנצח	בין השפיית לשנה בין הילדות לזקנה אומרים שיש עוד תקוה קוראים לזה אהבה ומחכים לבואה
---	--	--	--	---

מנחה:

אחרי שנתיים של ימי לחימה קשים, ניחל שהשקט יחזור לארצנו ולכל האיזור. רבים מהתושבים שפוננו, חזרו וחוזרים כעת לביתם. ועדיין - אמהות מודאגות, אבות מודאגים, ילדים וילדות מפוחדים, וכוחות הבטחון עדיין נלחמים. בתום שנתיים יש בנו את החמלה ואת האומץ לבקש: שלום!

שירה:

עשה שלום במרומיו,
הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל (ועל כל יושבי תבל)
ואמרו אמן

התקווה | נפתלי הרץ אימבר

כל עוד בלבב פנימה נפש יהודי הומיה ולפאתי מזרח קדימה עין לציון צופיה	עוד לא אבדה תקותנו התקוה בת שנות אלפים להיות עם חפשי בארצנו ארץ ציון וירושלים.
--	---